

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/670/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

123/2012. (IV. 11.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ képviseletében az ügyvezető által 2011. szeptember 24-én előterjesztett **panaszt** a 2012. április 11-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a P. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos képviselője 2011. szeptember 28-án kelt panaszbeadványát, 2011. október 3-án terjesztette elő a P. városi Rendőrkapitányságon, amit a Megyei Rendőr-főkapitányság 2011. november 2-án küldött meg az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatának. Az Ellenőrzési Szolgálat 2011. november 5-én továbbította azt a Testület részére.

I.

A panaszos képviselője a panaszbeadványában előadta, hogy Pécsen egy vendéglátó-ipari egységet üzemeltet, amelynek teraszhelyisége egy társasházakkal körülvett udvaron található, ám az udvarnak csak egy része áll az ő használatukban.

2011. szeptember 24-én egy „cityrace” elnevezésű rendezvény zajlott Pécsen, amelyet külföldi orvostanhallgató diákok szerveztek, s amely tulajdonképpen egy beavató-vetélkedő sorozat volt a város különböző kocsmaiban.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A szervezők a panaszos képviselőjét is megkeresték, hogy az udvar végében található terület igénybe vehetik-e a rendezvényhez, amire a panaszos alkalmazottai azt a választ adták, hogy nyugodtan, a terület ugyanis a helyi ingatlankezelő vállalathoz tartozik, de ott fekszik több mint tíz éve parlagon. A helyszínek csupán a bejárata közös a panaszos tulajdonát képező ingatlannal.

A rendezvény napján a rendőrség már napközben is kivonult a panaszos által üzemeltetett szórakozóhelyre lakossági bejelentésekre hivatkozva, és a panaszos már akkor a rendőrök tudtára adta, hogy az udvar végén lévő területen nem általuk szervezett rendezvényük zajlik. Megjegyzi a panaszos, hogy az egész város ettől a rendezvénytől volt hangos, ugyanis minden helyszínen és a résztvevők vonulási útvonalán is sokan élvezték a programokat.

A panaszos által fenntartott szórakozóhelyen összegyűlt vendégek ugyanakkor senkit semmiben nem zavartak, nem véletlen, hogy egy-két kivételtől eltekintve ellenük semmiféle bejelentést nem is tettek az elmúlt években. Ettől függetlenül a panaszos képviselője nem tartja valószínűnek, hogy egy ilyen napközben rendezett „bulit” több száz betelefonálót kifogásolna.

A panaszos képviselője sérelmezi, hogy a rendőrök ahelyett, hogy feltárták volna a valós körülményeket, az összes bejelentést az ő „nyakukba akarták varrni”, és összeszedtek 5-6 rendőrautót, hozzá tizenegynéhány rendőrt, majd kb. 19 és 20 óra között azzal a paranccsal érkeztek hozzájuk, hogy bezárják a vendéglátó-ipari egységüket, nevezetesen a C. Cafe-t. A panaszos képviselőjét minderről a panaszos alkalmazottai értesítették telefonon. Mire a képviselő a helyszínre ért (kb. 10 perc), a rendőrök csapatostul állták el a vendéglátó-ipari egység bejáratát, és küldözgették ki a békésen italozó vendégeket.

A helyszínen a képviselő kérdőre vonta a rendőröket, hogy mi történik, amire azt a választ kapta, hogy bezárják a kávézót. A képviselő kifogásolta ezt a döntést, mivel nem volt tudomása olyan határozatról, ami alapján ezt a rendőrök megtehették volna. Az intézkedő rendőri egység vezetője azonban határozattan állította, hogy ezt a parancsot kell végrehajtaniuk, és közölte a cégvezetővel, hogy „ha majd megszűnik ez az örület, ami itt volt, akkor majd újra kinyithatnak”. A panaszos képviselője hiába jelezte, hogy a két terület nem egy tulajdonoshoz tartozik, és a panaszos által üzemeltetett vendéglátó-ipari egységben semmilyen „örület” nem zajlott, sőt időközben már a hátsó udvarrészből is elmentek a vetélkedő résztvevői, akik még össze is takarítottak maguk után, tehát nincs semmiféle szabálysértés, ami rendőri fellépést igényelne. Valamiféle ellentmondást a panaszos képviselője szerint az intézkedő parancsnok is érezhetett, ugyanis ezt követően, kb. 10 perces telefonálgatás után arra az eredményre jutott, hogy mégsem zárják be a helyet.

A panaszos képviselője kifogásolja, hogy a fent leírt intézkedés során a rendőrök hermetikusan lezárták a vendéglátó-ipari egység bejáratát és az ott italozó vendégeket (közel 20 főt) felállították, majd távozásra szólították fel.

A panaszos képviselője szerint az intézkedés során egyértelműen megállapítható volt, hogy a bejelentők félretájékoztatják a rendőrséget, és a bejelentések valóság alapját a rendőrök csak felületesen vizsgálták. Tudomása szerint ugyanis a sérelmezett vetélkedő melletti lakások lakói tökéletesen tisztában vannak azzal, hogy meddig tart a panaszos területe, ugyanis

korábban több alkalommal is éppen azért tettek bejelentéseket, hogy az említett területet a panaszos ne használja, mert az nem az övé.

A panaszos képviselője megérti, hogy a külföldi diákok vetélkedője sokakat zavart, pusztán ebből azonban megítélése szerint nem következik az, hogy az esemény ténylegesen rendező volt. Meggyőződése, hogy „egy húsz éve parlagon fekvő területnél az is szimpatikusabb, ha azon meztelen, ittas fiatalok rohangálnak” (állítólag ilyen is előfordult a vetélkedősorozaton), és egy gazdasági összeomlás szélén lévő országnak ennél lényegesen több toleranciával és kompromisszumkészséggel illene viseltetni.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) K. Z. r. ezredes, a P. városi Rendőrkapitányság vezetője 2011. február 10-én kelt átiratában előadta, hogy a Testület 2011. november 22-én kelt adatkérése, – az iktatóbélyegzők dátuma alapján – 2011. november 28-án 105/1350/2011. P. számra iktatva érkezett az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatához, ezt követően 2012. február 2-án kelt átírással érkezett a Megyei Rendőr-főkapitánysághoz (a továbbiakban: MRFK). A MRFK Ellenőrzési Szolgálatának vezetője a megkeresést 2012. február 3-án küldte meg a P. városi Rendőrkapitányság vezetőjének, és a végrehajtó szerv teljesítési kötelezettségét 2012. február 13-ban határozta meg.

A válaszlevél arról számol be, hogy a panaszos címén 2011. szeptember 24-én több alkalommal jelent meg a rendőrség.

A MRFK Ügyeleti Osztályára (továbbiakban: Ügyeleti Osztály) 2011. szeptember 24-én 11 óra 55 perckor állampolgári bejelentés érkezett, amelyben a P. városi, K. utca 26. szám alatt található szórakozóhelyen tartózkodó személyek általi rendbontás miatt (több ember magából kikelve ordítózik, németül, angolul meg egyéb nyelveken) kértek rendőri segítséget. A bejelentő megjegyzése szerint a bejelentés alapján a bejelentés alapjául szolgáló tény egyértelműen megállapítható volt.

A helyszínre érkező rendőri erők megállapították, hogy 2011. szeptember 24-től 2011. szeptember 25-én 17 óráig ún. „gólya beavató buli” zajlik, amelynek keretében az egyetemisták a város szórakozóhelyeit járva beavató szertartásokat tartanak, vagyis az állomáshelyül megjelölt szórakozóhelyeken a diákoknak különböző feladatokat kell megoldaniuk. A helyszínen a rendőrök intézkedésre okot adó cselekményt, szabálysértő magatartást nem tapasztaltak. A szórakozóhelyen tartózkodó fiatalok csendesek voltak, és a vendéglátó-ipari egység alkalmazottai ígéretet tettek arra, hogy a később érkező diákoknak is szólni fognak a lakók nyugalmanak biztosítása érdekében. Tekintettel a fentiekre a helyszínen rendőri intézkedés foganatosítására nem került sor.

Ugyanazon bejelentő 2011. szeptember 24-én 12 óra 15 perckor ismételt bejelentést tett az Ügyeleti Osztályra, hogy a szórakozóhely továbbra is nagyon hangos, (a telefonbeszélgetés háttérében ismételt jól hallható volt a kiabálás), majd az ügyeletet, illetve kollégáit – szolgálatszegés okán – a katonai ügyészségen történő feljelentéssel fenyegette meg. Az

Ügyeleti Osztály a területileg illetékes szolgálatot, valamint a Közrendvédelmi Osztály szolgálatparancsnokát is a helyszínre irányította, azonban a kikerkező rendőrök intézkedésre okot adó cselekményt, szabálysértő magatartást ismételten nem tapasztaltak, ezért – figyelemmel a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 15. § (1) és (2) bekezdésére – a jelenlévő személyeket a szabálysértő magatartás tanúsításától való tartózkodásra figyelmeztették.

2011. szeptember 24-én 16 óra 16 perckor az Ügyeleti Osztályra újabb állampolgári bejelentés érkezett, amelyben egy állampolgár a P. városi, K. utca 26. szám alatti „c. cafe” vendégeinek zavaró magatartása (kerthelyiségben történő ordítozás) okán kért rendőri intézkedést. Az Ügyeleti Osztály a területileg illetékes szolgálatot ismételten a helyszínre irányította, azonban a kikerkezéskor rendőri intézkedésre okot adó cselekményt, szabálysértő magatartást továbbra sem tapasztaltak.

2011. szeptember 24-én 18 óra 51 perckor az Ügyeleti Osztályra ismételten állampolgári bejelentés érkezett, amely szerint a K. utcában található „c. cafe” nevű szórakozóhelyen erősen ittas állapotban lévő diákok ordítanak, a lányok vetkőznek, és zavarják a környék lakóinak nyugalmaát. Ezen bejelentés nyomán került sor a panaszolt intézkedés végrehajtására.

Az intézkedés jogalapja az volt, hogy az Ügyeleti Osztályra tett bejelentésekben az állampolgárok a szórakozóhely vendégei által elkövetett szabálysértés gyanúját hozták a hatóság tudomására, ezért az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján a P. városi Rendőrkapitányság beosztottait intézkedési kötelezettség terhelte. A P. város, K. utca 26. szám alatt található „c. cafe” nevű vendéglátó-ipari egységben 2011. szeptember 24-én 20 óra körüli időben történt érdemi rendőri intézkedés (igazoloztatás) az alábbiak szerint történt.

Tekintettel arra, hogy a bejelentést megelőzően, a nap folyamán már több állampolgári bejelentés is érkezett, amelyben a bejelentők a vendéglátó-ipari egység vendégeinek viselkedését kifogásolták, továbbá a rendőrség által alkalmazott – arányosság követelményét szem előtt tartó – figyelmeztetések csak ideiglenes eredményességet biztosítottak, az intézkedő rendőrök a szabálysértés elkövetőinek előállítására, illetve szabálysértési feljelentés megtételére kaptak utasítást. A bejelentőktől származó információk, illetve a helyszínen korábban megjelent rendőrök empirikus tapasztalata alapján az intézkedés biztonságos és eredményes végrehajtásához nagyobb létszámú rendőri erő összevonása vált indokolttá.

A helyszínre érkezést és helyzetfelismerést követően a vendéglátó-ipari egységbe csak a biztosítási feladatokat ellátó két járőrpár és a szolgálatparancsnok lépett be. A helyszínre érkező rendőröket – az Rtv. 20. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően – egyenruhájuk és azon elhelyezett azonosító jelvényük igazolta. A rendőri intézkedés megkezdése előtt – az Rtv. 20. § (2) bekezdésében meghatározott előírásnak megfelelően – az intézkedést fogadó szolgálatparancsnok nevét, beosztási helyét, azonosító számát, valamint az intézkedés okát, tényét és célját szóban közölte előbb a panaszos helyszínen tartózkodó alkalmazottaival, majd a helyszínre később megérkező ügyvezetővel is. Tekintettel arra, hogy az intézkedésről az ügyvezető mobiltelefonjával kép- és hangfelvételt készített, a szolgálatparancsnok a panaszos ügyvezetőjét tájékoztatta a Testület 120/2008. (X. 21.) számú állásfoglalásának előkészítése során alapul vett – és a Testület által következetesen alkalmazott – azon álláspontról, mely szerint a rendőri intézkedésről történő felvételkészítés önmagában nem jogsértő, azonban annak közzétételéhez, azaz a rendőr arcképének megjelenítéséhez a rendőr előzetes hozzájárulása szükséges, ennek hiányában a felvétel nem

hozható nyilvánosságra. Az ügyvezető a közlést megértette, és tájékoztatta az intézkedő szolgálatparancsnokot, hogy a felvételkészítés vonatkozásában az őt megillető jogokkal, illetve terhelő kötelezettségekkel tisztában van.

Az intézkedés parancsnoka a jelenlévő személyeknek elmondta, hogy a vendéglátó-ipari egység vendégekörének szabálysértő magatartása miatt egész nap folyamatosan érkeztek bejelentések, melyet a többszöri rendőri jelenlét ellenére sem sikerült megszüntetni. Tájékoztatta továbbá az alkalmazottakat a folytatólagos szabálysértés elkövetése okán alkalmazható szankciókról, valamint a tulajdonos (üzemeltető) értesítésére kérte őket.

A r. ezredes válaszelevelében megjegyzi, hogy a panaszos ügyvezetője a vendéglátó-ipari egység bezárásának lehetőségére vonatkozó tájékoztatást annak szövegkörnyezetéből kiragadva jeleníti meg panaszában, az intézkedés fő céljának állítva be. Valójában azonban az a helyszínrre érkező ügyvezetővel közölt, normál hangnemű, teljes körű tájékoztatás részeként hangzott el, mikor a szolgálatparancsok elmondta, hogy a vendéglátó-ipari egység vendégei által tanúsított szabálysértő magatartásért a panaszos alkalmazottainak és ügyvezetőjének felelőssége is fennáll, szabálysértés elkövetése miatt – bűnsegédi minőségben – ők is előállíthatók, velük szemben is szabálysértési eljárás kezdeményezhető. Az elméleti síkon zajló, lehetőségek ismertetésén alapuló párbeszéd során elhangzott azon helytálló tájékoztatás is, hogy az előállítások foganatosításánál a rendőr nem kötelezhető arra, hogy a panaszos nyitva tartásának folyamatosságát biztosító más, az intézkedéssel nem érintett személyek helyszínrre érkezését megvárja, illetve az üzlethelyiség őrzésére sem. Így amennyiben a jelenlévő személyek – alkalmazottak, illetve vendégek – előállítása válik indokolttá, a rendőr – értékmegővás – érdekében a panaszos képviselőjét a helység biztonságos lezárására utasíthatja.

Az intézkedést vezető szolgálatparancsnok elmondása szerint a panaszos ügyvezetője offenzív fellépésével megkísérelte a rendőri intézkedés emocionális útra terelését, és ezzel a rendőri intézkedés jogszerűségének kétségbe vonását, azonban ezen törekvése, valamint az általa folytatott kommunikáció mindössze a határozottság és fokozott jogszerűség irányába determinálta a rendőri intézkedést. A szolgálatparancsnok elmondta, hogy sajnálatos módon a rendőrök, köztük ő is, napi rendszerességgel találkoznak hasonló esetekkel, így a panaszos ügyvezetőjével folytatott beszélgetést sikerült a rendőrökkel szembeni alapvető ellenszenvtől, illetve érzelmi telítettségtől megfosztani, és higgadt, normál hangnembben zajló, a panaszos ügyvezetőjének elvi jellegű kérdéseire kiterjedő tájékoztatást tartalmazó mederben lefolytatni. A panaszos ügyvezetője a foganatosított rendőri intézkedéssel szemben panaszt vagy kifogást a helyszínrre nem jelentett be. Megállapítható továbbá a r. ezredes szerint, hogy a panaszos ügyvezetője a helyszínrre rendőri megjelenést, illetve a foganatosított rendőri intézkedés (igazoltatás) körülményeit, annak verbális vetületét – kártérítési igény elbírálásának befolyásolására törekedve – a valóságtól eltérő, más aspektusba kívánta helyezni.

Az inkriminált intézkedésnél a P. városi Rendőrkapitányság közterületi állományából 10 fő, valamint a koordinálást végző szolgálatparancsnok jelent meg, annak foganatosításában ténylegesen 5 fő vett részt. A P. városi Rendőrkapitányság beosztottai az intézkedés foganatosításakor ún. átmeneti szolgálati öltözetben voltak.

Tekintettel arra, hogy az állampolgári bejelentések a vendéglátó-ipari egységben megvalósuló szabálysértés gyanújára utaltak, a rendőrök – figyelemmel az Rtv. 13. § (1) bekezdésében foglalt intézkedési kötelezettségre – a személyazonosság megállapítása végett a vendéglátó-

ipari egység alkalmazottait, valamint a helyszínre érkező ügyvezetőt – az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján – igazoltattak. Az intézkedést koordináló szolgálatparancsnok – tekintettel arra, hogy az Rtv. V. fejezetében nevesített rendőri intézkedés (igazoltatás) alkalmazására került sor – az igazoltatott személyeket, köztük a panaszos ügyvezetőjét – a törvényi előírásnak megfelelően – a törvény szerinti panasz lehetőségéről tájékoztatta.

A rendőr az Rtv. 13. § (2) bekezdése alapján köteles a törvény rendelkezésének megfelelően részrehajlás nélkül intézkedni. A r. ezredes álláspontja szerint nevezett vendéglátó-ipari egység vonatkozásában a Pécsi Rendőrkapitányság beosztottai 2011. szeptember 24-én 20 óra körüli időben kellő tolerancia, valamint arányosság tanúsítását követően, az állampolgárok Alkotmányban rögzített alapvető jogának szem előtt tartásával, érdemi és hatékony rendőri intézkedés foganatosítása végett jelentek meg a „c. café”-nál.

A r. ezredes levelében felhívja továbbá a figyelmet az alábbiakra. Tekintettel arra, hogy a rendőrség alapvető feladata a közrend, közbiztonság védelme, valamint a bűnmegelőzési és bűnüldözési feladatok ellátása, ezért a rendőrségnek szenszitivén kell reagálnia az állampolgárok ezen védendő értékekkel összefüggő segítségkérésére. A panaszossal szemben – ügyvezetőjének állításával ellentétben – nem került sor retorzív, lakossági „nyomásnak” engedő rendőri intézkedés végrehajtására. Azt azonban a panaszosnak, illetve ügyvezetőjének tudomásul kell vennie, hogy a hatályos jogi szabályozás, valamint kialakult jog- és bírói gyakorlat szerint egy szórakozóhely, vendéglátó-ipari egység üzemeltetője, vagy tulajdonosa cserélődő vendéggörének jogsértő magatartása okán, saját felelőtlenségére alappal nem hivatkozhat.

Figyelemmel arra, hogy a nap folyamán a „c. café” vonatkozásában érdemi rendőri intézkedésre – köztük az alkalmazottak személyazonosságának megállapítására – nem került sor, így a Pécsi Rendőrkapitányság beosztottai a kifogásolt intézkedésnél jelenlévő alkalmazottait és ügyvezetőjét tájékoztatták, hogy a vendégek által megvalósított szabálysértés vonatkozásában az ő felelősségük – a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 6. §-a alapján – is megállapítható.

A szolgálatparancsnok elmondta, hogy az Szabs. tv. 6. §-a alapján – „a szabálysértést elköveti az is, aki mást a szabálysértés elkövetésére szándékosan rábír (felbujtás) és aki másnak a szabálysértés elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújt (bűnsegély)” – a panaszos alkalmazottaival, illetve ügyvezetőjével szemben bűnsegélyi magatartás tanúsítása okán szabálysértési eljárás kezdeményezhető, melytől – az Rtv. 15. §-ban rögzített arányosság követelményére figyelemmel – eltekintenek és jogszabályi lehetőségük alapján figyelmeztetéssel élnek. A panaszos ügyvezetőjét, illetve alkalmazottait tájékoztatták továbbá arra vonatkozóan, hogy az igazoltatás során személyazonosságuk megállapítására sor került, így ismételt szabálysértés megvalósulása esetén, velük szemben eljárást fognak kezdeményezni. Álláspontom szerint a panaszos alkalmazottainak, illetve ügyvezetőjének igazoltatása, adatainak megismerése célhoz kötötten történt, rögzítése jogszerű és indokolt volt, így a panaszos alkalmazottainak és ügyvezetőjének személyes adatok védelméhez való alapvető joga nem sérült.

Mivel az intézkedő rendőrök a „c. café”-ba történő megérkezésükkor kirívóan közösséggellenes vagy szabálysértő magatartás tanúsítását már nem tapasztalták, ezért a vendéglátó-ipari egységbe csak az intézkedés biztonságos és eredményes végrehajtásához szükséges létszámmal jelentek meg, a közterületi állomány további tagjai a kávézó előtt, az

utcán várakoztak. A vendéglátó-ipari egység hermetikus lezárására a panaszos ügyvezetőjének állításával ellentétben, ugyanúgy nem került sor, mint a jelenlévő személyek távozásának kikényszerítésére. A rendőri intézkedés ideje alatt a kávézóból – saját elhatározása alapján – kb. 2-3 személy távozott.

A rendőri intézkedés a panaszos ügyvezetőjének személyét, emberi méltóságát nem sértő, hétköznapi életben szokványos, pejorativitást nélkülöző kifejezések használatával normál hangnemben zajlott. Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőrök a helyszínen konstatált tények alapján – mivel szabálysértő magatartást tanúsító személyek a vendéglátóipari egységben nem tartózkodtak – érdemi intézkedés foganatosítását nem találták indokoltnak, így értelmezhetetlen a panaszos ügyvezetőjének verbális vetület vonatkozásában megfogalmazott kifogása.

A „c. cafe” vendégei magatartásukkal a jogalkotó által az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII.28.) kormányrendelet (továbbiakban: Szabs. r.) 6. §-ában megfogalmazott csendháborítás szabálysértési tényállását valósították meg. Tekintettel arra, hogy a rendőri intézkedést követően újabb szabálysértésre okot adó eseményről nem érkezett bejelentés, rendőri intézkedésre nem került sor, a panaszos ügyvezetőjével, alkalmazottaival, illetve vendégeinek egyikével szemben sem indult szabálysértési eljárás.

Levelében a ... tájékoztatta a Testületet arról is, hogy Pécsi Rendőrkapitányság – kiemelten az elsődleges intézkedéseket foganatosító közterületi szolgálatot teljesítő – állománya ismeri a Testület állásfoglalásait, intézkedéseinek a Testület iránymutatásai mentén jár, különös tekintettel a Testület 64/2008. (VIII.18.) számú állásfoglalásában megfogalmazott alábbi elvárára: „A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során - ezen belül is elsősorban akkor, amikor intézkedési kötelezettség közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezik őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Megállapítható, hogy a vendéglátó-ipari egységben az állampolgári bejelentések alapján, közrendvédelmi célokat szolgáló, non-demonstratív rendőri megjelenésre került sor. Az igazoltatást a sorozatos szabálysértő magatartás elkövetése és annak megismétlődése kapcsán a szabálysértési eljárás szempontjából felelősséggel rendelkező személy kilétének megállapítása determinálta.

A r. ezredes álláspontja szerint a panasz eljárás tárgyát képező esetben a Pécsi Rendőrkapitányság beosztottai a rendelkezésre álló jogszabályi kereteken belül, a panaszos méltányolható gazdasági érdekének figyelembevételével, nagyfokú tolerancia alkalmazásával, a törvényi előírásokat betartva, a panaszos ügyvezetőjével és alkalmazottaival szemben jogszerű, szakszerű, törvényes és arányos rendőri intézkedést foganatosítottak.

2) T. T. r. főtörzszászlós 2011. szeptember 24-én kelt jelentésében előadta, hogy aznap a szolgálata teljesítése során kb. 20 órakor az ügyelvezető utasítására érkezett meg a Pécssett

található C. Cafe sörözőbe, mivel aznap több alkalommal érkezett bejelentés, hogy a vendéglátó egységben „égtelen ricsajozás, üvöltözés” zajlik egész nap, és az a nap folyamán végrehajtott rendőri intézkedések hatására sem szűnt meg.

A fentiek ismeretében az ügyeletes vezető telefonon tájékoztatta a r. főörzsászlóst, hogy tekintettel arra, hogy a folyamatos szabálysértés nem szűnt meg, szedjen össze az intézkedéshez szükséges létszámú állományt, és kapitányságvezetői utasításra üritse ki és zárassa be ideiglenesen a sörözőt, amíg a vendéglátóhelyen tartózkodó szabálysértő vendégsereg fel nem oszlik, és a szabálysértés, csendháborítás meg nem szűnik.

A r. főörzsászlós kb. 20 órakor 10 fővel megjelent a helyszínen, ahol elsőként a személyzettel vette fel a kapcsolatot, őket igazoltatta, és közölte velük jövetelük célját és kérte, hogy értesítsék a tulajdonost, hogy jöjjön a helyszínre.

Miután az üzemeltető megjelent a helyszínen, a r. főörzsászlós közölte vele, hogy a nap folyamán folyamatosan érkeztek a bejelentések a központi ügyeletre csendháborítás miatt, ezért azt az utasítást kapta, hogy a folyamatos szabálysértés megszüntetése érdekében ideiglenesen zárassa be a szórakozóhelyet. A r. főörzsászlós közölte azt is, hogy amennyiben a szabálysértés az este folyamán megszűnik, illetve a sörözőben a nap folyamán tartott egyetemi avató rendezvény véget ér és kultúrált, nem szabálysértő módon folytatni tudják a vendéglátást, úgy a helység újra üzemelhet.

Az elmondottakat az üzemeltető „nem vette jó néven”, az intézkedéssel szemben kifogását fejezte ki és közölte, hogy nem kívánja magát az annak alávetni. A r. főörzsászlós közölte vele, hogy ebben az esetben is végre fogják hajtani az intézkedést élve a törvény adta eszközeikkel, lehetőségeikkel.

Megjegyzi a r. főörzsászlós, hogy az intézkedés során a helyszínen tapasztalta, hogy a korábbi bejelentésekkel ellentétben a sörözőben már nem volt tapasztalható semmiféle szabálysértő cselekmény, ott kb. 10-12 csendesen ücsörgő, iszogató fizetővendég tartózkodott, magatartásuk jogszabályt nem sértett. A tapasztaltak alapján felvette a kapcsolatot az ügyeletes vezetővel, akit tájékoztatott az észrevételeiről és jelentette, hogy véleménye szerint a helyiség bezáratása nem indokolt, mivel a nap folyamán bonyolított rendezvény véget ért, a renitens vendégek távoztak a helyszínről.

A telefonon történt egyeztetés során a rendőrök mérlegelték a fennálló helyzetet, a jogsértés megszűntét, és végül azt az utasítást kapta a r. főörzsászlós, hogy amennyiben valóban nem tapasztalnak jogsértést, úgy fejezzék be a helyszíni intézkedést és folytassák eredeti szolgálati feladataikat.

Ezt követően a r. főörzsászlós közölte az üzemeltetővel, hogy mivel a bejelentésekben szereplő állapot megszűnt, jogsértést nem tapasztaltak, a helység bezáratásától eltekintenek, valamint szabálysértési eljárást sem kezdeményeznek vele szemben. Ezt az üzemeltető tudomásul vette és ígéretet tett arra, hogy a szabálysértés az este folyamán nem fog megismétlődni, illetve a jövőben biztosan nem lesz a sörözővel kapcsolatban újabb bejelentés.

Miután az üzemeltetőt, az ügyeleteset tájékoztatta a r. főörzszászlós a tapasztalatról, valamint az intézkedés végkifejletéről, minden további intézkedés nélkül távoztak a rendőrök a helyszínről.

3) Az ügyeleti napló a sérelmezett eseményekkel és azok előzményeivel összefüggésben a következő bejegyzéseket tartalmazza.

2011. szeptember 24-én 18 óra 53 perckor dr. P. I. tett bejelentést arról, hogy a P. város, K. u.-ban található C. Café-ban erősen ittas diákok ordítanak, több nő félmeztelen. A napló rögzíti, hogy a nap folyamán rendőrök már több esetben figyelmeztették a szórakozóhelyet. A rendőrség végül 10 fővel kiszállt a helyszínre, ahonnan a szolgálatparancsnok azt jelentette, hogy teljes a nyugalom van, a hely csendes, diákok nincsenek, így a bezáratásra nincs szükség. Az ügyeletes megkapta a sokadik figyelmeztetést, és az intézkedés 20 óra 40 perckor véget ért.

2011. szeptember 24-én 16 óra 17 perckor F. S. telefonon tett bejelentést arról, hogy a K. u. 26. sz. alatti C. Café-ban fiatalok hangoskodnak, és nem lehet tőlük pihenni. A helyszínre járőrt küldtek. Az intézkedés befejezésének ideje 16 óra 45 perc.

2011. szeptember 24-én 11 óra 55 perckor F. B. telefonon tett bejelentést arról, hogy a K. u. 26. sz. alatti szórakozóhely nagyon hangos. A helyszínre járőrt küldtek. Ezután a bejelentő ismét telefonált, hogy még mindig nagyon hangos a szórakozóhely. Ismét járőrt küldtek a helyszínre, akik megállapították, hogy egyetemisták tartanak beavató szertartást a város szórakozóhelyeit járva. Az intézkedés befejezésének ideje 15 óra 51 perc.

4) A rendőrség által megküldött CD lemezen a telefonos bejelentésekről készült felvételek az alábbiakat tartalmazzák.

a) 11 óra 55 perckor F. B. arról tesz bejelentést, hogy a C. Café területén az udvaron rendbontás történik, több tucat ember ordítanak magából kikelve németül, angolul és más nyelveken. (A háttérből kiabálás hangjai szűrődnek a telefonba.)

b) 12 óra 15 perckor F. B. arról tesz bejelentést, hogy a C. Caféban nagy a zaj, emberek ordítanak, és 10 perce is hívta emiatt a rendőrséget. A telefonkezelő közli, hogy most voltak ott a kollegái. A bejelentő erre azzal reagál, hogy amint lerakta a telefont, valaki rohant oda a résztvevőkhöz, hogy kihívták a rendőrséget. A bejelentő azt kérdezi, hogy ezt vajon honnan tudták meg. A telefonkezelő közli, hogy nem tudja, de tőlük biztos nem. A bejelentő ezután jelzi, hogy amennyiben nem lesz rend, kénytelen lesz a rendőroket szolgálatszégésért a katonai ügyészségen feljelenteni, mert semmit sem ért az, hogy kimentek. A rendőr azt válaszolja, hogy megérti a bejelentő helyzetét, de nem kell fenyegetőzni. A bejelentő erre úgy reagál, hogy ez nem fenyegetés, ő ezt megteheti, majd felelmeleti egy másik szórakozóhely esetét is. A rendőr elmondja, hogy a polgármesteri hivatalnál tudja a bejelentő kezdeményezni a bezáratást. Mindezek után a bejelentő kioktatja a rendőrt arról, hogy mi minősül bűncselekménynek, illetve szabálysértésnek. A rendőr közli, hogy erről ne nyissanak vitát, ő pedig visszaküldi a kollegáit. (Eközben kiabálás hangjai szűrődnek a telefonba a háttérből.)

c) 16 óra 16 perckor F. S. tesz bejelentést arról, hogy kb. 1 órája már tett bejelentést (a háttérből kiabálás, hangoskodás hangjai és zene foszlányai szűrődnek be a beszélgetésbe), és

kérdezi, hogy kimentek-e a rendőrök a helyszínre, mert változatlan a helyzet. A telefonkezelő közli, hogy már voltak kinn. A bejelentő elmondja, hogy 20-30 külföldi diák ordítanak, és a lakásában hallatszik az egész. A telefonkezelő azt válaszolja, hogy ő nem hall semmit, csak a bejelentőt. (A zaj eközben is beszűrődik a telefonbeszélgetésbe.) A bejelentő még azt is hozzáteszi, hogy a korábbi bejelentése után az egész társaság a ház felé fordult, és elkezdtek fenyegetőzni, félelmetes volt, amit csinálnak. A rendőr jelzi, hogy visszaküldi a kollegáit a helyszínre.

d) 18 óra 53 perckor dr. P. I. bejelentést tesz arról, hogy a K. utcában található C. Cafében magyar és külföldi diákok „tökrészek”, ordítanak, a lányok vetkőznek, kibírhatatlan az egész helyzet. A telefonkezelő előtt már ismert a helyzet, megígéri a bejelentőnek, hogy ismét kiszállnak, és reméli, most már véglegesen sikerül orvosolni a helyzetet.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak - az intézkedés időpontjában hatályos – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz való jogát, illetve az Alkotmány 9. § (2) bekezdésében foglalt vállalkozási szabadságát, amely magában foglalja a vállalkozás zavartalan folytatásához való alapvető jogot.

1) A Testület a panasz kapcsán vizsgálta a rendőrség intézkedési kötelezettségét.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyónbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve illet a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 3. § (1) bekezdése értelmében bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha illet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli. A Szolgálati Szabályzat 3. § (3) bekezdése értelmében továbbá „több, egy időben szükséges intézkedés közül először a súlyosabb sérelemmel fenyegető helyzetnek megfelelő intézkedést kell foganatosítani.”

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a

hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

A Szabs. r. 6. § (1) bekezdése szerint a csendháborítás szabálysértését követi el az, aki lakott területen, az ott levő épületben, vagy az ahhoz tartozó telken, tömegközlekedési eszközön, továbbá természeti és védett természeti területen indokolatlanul zajt okoz, amely alkalmas arra, hogy mások nyugalját, illetőleg a természeti vagy a védett természeti értéket zavarja.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

a) A rendőri jelentések és a panaszosi előadás abban megegyezik, hogy több telefonos bejelentés érkezett a nap folyamán a rendőrkapitányságra a panaszos vendéglátó-ipari egységével, illetve a szomszédságában lévő területen zajló „cityrace” elnevezésű rendezvény résztvevőivel kapcsolatban. A bejelentők elviselhetetlen kiabálásra, zajra hivatkoztak és ennek megszüntetésére kértek rendőri segítséget.

A bejelentések – köztük a panaszolt intézkedéshez kapcsolódó 18 óra 55 perces bejelentés – tartalma a Testület álláspontja szerint felvetette annak a gyanúját, hogy az ingatlanon lévő személyek a csendháborítás szabálysértését követik el, tehát a bejelentésben ismertetett esemény nyilvánvalóan olyannak volt tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a bejelentések tartalma miatt a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége.

b) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy az intézkedési és a segítségnyújtási kötelezettségét a rendőrség jelen esetben megfelelően teljesítette-e. Vizsgálata során a Testület elsődlegesen az arányosság Rtv.-ben rögzített követelményét vette alapul.

Az arányosság követelményét általános jelleggel az Rtv. 15. §-a határozza meg. A 15. § (1) bekezdése értelmében a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök a helyszínre érve körbevették az üzlethelyiségét, lezárták a bejáratát, és az ott tartózkodó vendégeket távozásra szólították fel. Majd amikor

realizálták, hogy a hangoskodó társaság a szomszédos területről távozott, mégis csak elálltak a bezáratási szándékuktól.

A kapitányságvezető átirata az esettel kapcsolatban azt tartalmazza, hogy a bejelentések miatt 18 óra 51 percet követően az intézkedő rendőrök a szabálysértés elkövetőinek előállítására, illetve a szabálysértési feljelentés megtételére kaptak utasítást. Mivel az intézkedő rendőrök, amikor a C. Caféba megérkeztek, kirívóan közösségellenes vagy szabálysértő magatartás tanúsítását már nem tapasztalták, ezért a vendéglátó-ipari egységben csak az intézkedés biztonságos és eredményes végrehajtásához szükséges létszámmal jelentek meg, a közterületi állomány további tagjai a kávézó előtt, az utcán várakoztak. A vendéglátóipari-egység hermetikus lezárására a panaszos ügyvezetőjének állításával ellentétben ugyanúgy nem került sor, mint a jelenlévő személyek távozásának kikényszerítésére. A rendőri intézkedés ideje alatt a kávézóból – saját elhatározása alapján – kb. 2-3 személy távozott.

A szolgálatparancsnok – a fentieknek némiképp ellentmondó jelentése szerint – arra kapott utasítást, hogy szedjen össze az intézkedéshez szükséges létszámú állományt, és kapitányságvezetői utasításra üritse ki és zárassa be ideiglenesen a sörözőt, amíg a vendéglátóhelyen tartózkodó szabálysértő vendégsereg fel nem oszlik és a szabálysértés, csendháborítás meg nem szűnik. Ezek után, kb. 20 órakor 10 fővel megjelent a helyszínen, ahol elsőként a személyzettel vette fel a kapcsolatot, akiket igazoltattak, és közölte velük jövetelük célját, majd kérte, értesítsék a tulajdonost, hogy jöjjön a helyszínre. Miután a r. főtörzsászlós észlelte, hogy a sörözőben már nincs törvénysértő magatartást tanúsító személy, és a helyiség bezárása nem indokolt, ezért ezt jelentette az ügyeletnek, majd az ügyeletvezető utasítására befejezték az intézkedést és elhagyták a helyszínt.

A Testület az intézkedés vizsgálata során az intézkedés napján készült jelentéseket – vagyis a szolgálatparancsnok előadását – vette alapul, tekintettel arra, hogy az idő múlásának befolyásoló hatása miatt nagy valószínűséggel az tartalmazza a legpontosabb, a valóságnak leginkább megfelelő információkat. A Testület tehát a panaszosi előadással részben egybevágó azon rendőri előadást fogadta el az események leírásaként, mely szerint a rendőrök arra kaptak utasítást, hogy a csendháborítás megszüntetése végett a helyiséget mindaddig zárassák be, amíg a szabálysértő magatartást a jelenlévők meg nem szüntetik.

A Testület az események értékelése kapcsán figyelemmel volt arra, hogy a rendőrök azon kötelezettségüknek, hogy a bejelentőket zavaró magatartást megszüntessék, a nap folyamán többször is megpróbáltak eleget tenni, ám amikor a helyszínre kiérkeztek, intézkedésre okot adó cselekményt egyetlen esetben sem tapasztaltak. Indokoltan merült fel tehát a rendőrökben, hogy a helyszínre történő kiszálláson túl további intézkedések foganatosítása is szükséges annak érdekében, hogy az újabb bejelentéseket megelőzzék.

Nem volt ugyanakkor egyértelműen megállapítható a felek előadása és a Testület rendelkezésére bocsátott iratok alapján, hogy a rendőrök a helyszínen pontosan milyen intézkedéseket is hajtottak végre, a terület lezárását ténylegesen megkezdték-e, jártak-e el a vendégekkel szemben. Nem volt feltárható továbbá az sem, hogy a szabálysértést elkövetők személyét illetően a rendőrök kellő mértékben informálódtak-e, és kétséget kizáróan sikerült-e megállapítaniuk, hogy a szabálysértés elkövetésének a helyszíne valóban a panaszos által üzemeltetett söröző volt-e, vagy egy attól különálló terület.

A rendőri jelentések és a panaszosi előadás között ezen két vonatkozásban mutatkozó ellentmondást a Testület további bizonyítékok hiányában nem tudta feloldani. Ugyanakkor a rendőri és a panaszosi előadás a tekintetben megegyezik, hogy miután a rendőrök észlelték, hogy a csendháborító magatartást tanúsító személyek időközben elhagyták a helyszínt, és a panaszos üzlethelyiségében, illetve a szomszédos ingatlanon aktuálisan senki sem tanúsít szabálysértő magatartást, befejezték az intézkedést és távoztak a helyszínről.

A Testület a fentiek alapján nem tudta megállapítani, hogy a rendőrök intézkedtek-e, és ha igen, azt jogszerűen tették-e azon vendégekkel szemben, akik az intézkedés idején annak helyszínét elhagyták. Úgy ítélte meg ugyanakkor, nem volt elfogadható a rendőrök azon magatartása, hogy az intézkedő rendőrök azzal a szándékkal érkeztek a helyszínre, hogy a szórakozóhelyet bezárassák, mivel ahhoz nem rendelkeztek megfelelő jogszabályi felhatalmazással. Ennek hiányában az adott joghátrány kilátásba helyezése függetlenül attól, hogy azt utóbb a rendőrség nem hajtotta végre, alkalmas volt arra, hogy a panaszos oldalán jogsértést valósítson meg. Úgy foglalt ugyanakkor állást, hogy a rendőrség azon fellépésével, amelyet a konkrét esetben ténylegesen tanúsított – vagyis hogy a helyszínen végzett tájékozódást követően a rendőrök a hely bezáratása iránt nem intézkedtek, arra vonatkozó szándékuktól önként elálltak – nem ütközött az arányos eljárás követelményébe, és ennek megfelelően a panaszos oldalán sem keletkezett alapjogsérelmet.

A Testület tehát úgy ítélte meg, hogy a ténylegesen megvalósult rendőri fellépés a panaszos vállalkozási szabadságának, illetőleg azon belül is a vállalkozás zavartalan folytatásához való alapvető jogának sérelmét nem valósította meg. Ugyanakkor azáltal, hogy a rendőrök olyan joghátrányt helyeztek kilátásba, amelyre nincsen jogszabályi felhatalmazásuk, sérült a panaszos tisztességes eljárásához való joga.

IV.

A Testület összességében úgy foglalt állást, hogy a panaszolt ügyben a rendőrség intézkedési kötelezettsége fennállt, és ténylegesen megvalósult rendőri fellépés a panaszos vállalkozási szabadságának, illetőleg azon belül is a vállalkozás zavartalan folytatásához való alapvető jogának sérelmét nem valósította meg. Ugyanakkor azáltal, hogy a rendőrök olyan joghátrányt helyeztek kilátásba, amelyre nincsen jogszabályi felhatalmazásuk, sérült a panaszos tisztességes eljárásához való joga.

Mindezek miatt a Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2012. április 11.